

Cuntas Leithreasa 2022

Vóta 16

An Oifig Luachála

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 16, An Oifig Luachála, ceanglaítear orm an Cuntas Leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais sin, d'ullmhaigh mé an cuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2022 ar thuarastail agus caiteachais an Vóta don Oifig Luachála agus ar mhionseirbhísí áirithe eile.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna

- arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa 2022, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain, agus
- arna soláthar ag seirbhísí soláthair caipitil sa bhliain 2022 as leithreasaí neamhchaite in 2021, faoi na socruithe géillte iarchurtha a bunaíodh le halt 91 den Acht Airgeadais, 2004.

Dlítear barrachas €4.505 milliún a ghéilleadh don Státchiste.

Is cuid den chuntas iad an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 6.

Aistriú feidhmeanna

Aistríodh gach feidhm laistigh de raon Vóta 16 An Oifig Luachála chuig Vóta 16 Tailte Éireann faoi ionstraim reachtúil 58 de 2023, le héifeacht ón 1 Márta 2023. Bhíothas ag súil leis an athrú sin agus aistríodh an fhreagracht as iar-Chlár B – Seirbhís riaracháin don Bhinse Luachála chuig Vóta 34, Tithíocht, Rialtas Áitiúil agus Oidhreacht le héifeacht ón 1 Eanáir 2022.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta, mar atá leagtha amach ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe i gcioclán 22 de 2022, i bhfeidhm agus an cuntas á ullmhú.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, admhaím an fhreagracht atá orm as a chinntiú go ndéanann an Oifig coinneáil agus oibriú ar chóras éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Cleachtaim an fhreagracht sin i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus mo fhreagrachtaí eile mar Cheann Oifige. Chomh maith leis sin, ní féidir le haon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach deimhniú réasúnach seachas deimhniú iomlán a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go ndéantar idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh go cuí agus go seachnaítear earráidí ábhartha nó neamhrialtachtaí nó go dtabharfaí faoi deara iad go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialaithe inmheánaigh airgeadais a choinneáil agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtúlacht.

Seirbhísí comhroinnte

Chomhlíon mé mo chuid freagrachtaí maidir le ceanglais an Chomhaontaithe Bainistíochta Seirbhísí idir an Oifig seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte i ndáil le seirbhísí comhroinnte acmhainní daonna agus párolla a sholáthar don Oifig seo.

Bím ag brath ar litir dearbhaithe ó Oifigeach Cuntasaíochta na hOifige Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte á rá go bhfuil na rialuithe cuí á bhfeidhmiú i ndáil le seirbhísí comhroinnte a sholáthar don Oifig seo.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil na gnéithe seo a leanas mar chuid di.

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ar an leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Bunaíodh socrúithe tuairiscithe ar gach leibhéal ar ar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais.
- Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun teipeanna suntasacha rialaithe a thuairisciú agus chun gníomhaíocht cheartaitheach chuí a chinntiú.
- Tá Coiste Iniúcháireachta ann chun comhairle a thabhairt dom le linn dom mo chuid freagrachtaí a chomhlíonadh as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais.
- Rinneadh doiciméadú ar na nósanna imeachta le haghaidh gach príomhphróisis gnó.
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistithe

Deimhním go bhfuil creat um nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú rialta bainistíochta i bhfeidhm, lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas tarmलगin agus cuntasachta agus, go háirithe,

- go bhfuil córas buiséadaithe cuí ann le buiséad bliantúil a gcoimeádann an lucht ardbhainistíochta é faoi athbhreithniú
- go ndéanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla airgeadais ina léirítear feidhmíocht airgeadais i gcoinne réamhaisnéisí
- go bhfuil córas bainistíochta riosca i bhfeidhm taobh istigh den Oifig
- go bhfuil córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC
- go bhfuil treoirlínte cuí um rialú infheistíochta caipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadail i bhfeidhm

Iniúchóireacht inmheánach agus an Coiste Iniúchóireachta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchóireachta inmheánaí ag an Oifig lena ngabhann foireann atá oile go cuí agus a oibríonn de réir cairt i scríbhinn atá faofa agam féin. Téann anailís ar na rioscaí airgeadais sin atá os comhair na hOifige i bhfeidhm ar a cuid oibre agus tá a cuid pleananna bliantúla iniúchóireachta inmheánaí, atá faofa agam féin, bunaithe ar an anailís sin. Is éard is aidhm leis na pleananna sin na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn rollach thar thréimhse réasúnach. Déanaimse agus déanann an Coiste Iniúchóireachta athbhreithniú ar an bhfeidhm iniúchóireachta inmheánaí ar bhonn tréimhsiúil. Chuir mé nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go ndéantar gníomhaíocht leantach de bhun thuarascálacha na feidhme iniúchóireachta inmheánaí.

Soláthar

Deimhním go gcinntíonn an Oifig go bhfuil béim chuí ann ar dhea-chleachtas nuair a bhítear ag ceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm chun comhlíonadh gach treoirlíne iomchuí a chinntiú.

Thug an Oifig mionsonraí faoi dhá chonradh neamhiomaíocha sa tuairisceán bliantúil maidir le ciorclán 40/2002 don Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste agus don Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Neamhchomhlíonadh na rialacha soláthair

Chomhlíon an Oifig na treoirlínte seachas i gcás trí chonradh (sa bhreis ar €25,000) dar luach €128,515 san iomlán (gan CBL a áireamh), mar a leagtar amach thíos:

- Is le hiarbhall foirne, atá ina chathaoirleach ar an nGrúpa Athbhreithnithe Theicniúil agus a chuireann saineolas ar leith ar fáil maidir le cásanna a bhaineann leis an mBinse Luachála, é conradh amháin dar luach €40,000. Mar gheall ar an tiomantas atá de dhíth, ní bheadh an ról sin tarraingteach do dhuine a bhfuil an saineolas riachtanach aige ó áit atá taobh amuigh den dlínse/ón earnáil phríobháideach. Tiocfaidh an conradh sin chun críche i Meán Fómhair 2023.
- Bhí conradh amháin dar luach €35,115 ann chun tacaíocht a thabhairt don suíomh Gréasáin/é a fhorbairt agus cothabháil a dhéanamh air, sa chás nach raibh sé inchreidte an fheidhmiúlacht chéanna a chur ar fáil ar ardán nua laistigh de bhuiséad €60,000. Níl an suíomh Gréasáin ag feidhmiú a thuilleadh tar éis bhunú Thailte Éireann.
- Bhí conradh amháin ann dar luach €53,400 ar ina leith ba ghá an suíomh Gréasáin a aistriú chuig suíomh nua óstála. Níor tugadh dóthain ama leis an spriocdháta don aistriú chun tairiscint a chur isteach ar rogha eile. D'fhostaíomar soláthraí tríú páirtí i ndiaidh dúinn moltaí láidre a fháil ó chomhlachtaí eile sa tseirbhís phoiblí. Sainaithníodh laige fhéideartha inár réiteach ar shonraí a chúltaí tar éis an chibirionsaithe a rinneadh ar chórais TFC Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte i mí na Bealtaine 2021. Mar thoradh air sin, cuireadh néal-chúltaca sonraí ar líne leis an gconradh tríú páirtí mar ghníomh tosaíochta ríthábhachtach.

Cuireadh na conarthaí thuas ar áireamh i dtuairisceán bliantúil 40/2002 dá dtagraítear thuas.

Creat riosca agus rialaithe

Chuir an Oifig córas bainistíochta riosca chun feidhme lena ndéantar sainaithint agus tuairisciú ar phríomhrioscaí agus na gníomhaíochtaí bainistíochta atá á ndéanamh chun dul i ngleic leis na rioscaí sin agus, a mhéid is féidir, chun na rioscaí sin a mhaolú.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm lena sainaithnítear na príomhrioscaí atá os comhair na roinne agus rinneadh iad a shainaithint, a mheas agus a ghrádú de réir a dtábhachta. Déanann an Coiste Comhairleach Bainistíochta (MAC) an clár a athbhreithniú agus a thabhairt cothrom le dáta go ráithiúil. Baintear leas as torthaí na measúnachtaí sin chun acmhainní a phleanáil agus a leithroinnt chun a chinntiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú de réir leibhéal inghlactha.

Mionsonraítear sa chlár rioscaí na rialuithe agus na gníomhaíochtaí atá de dhíth chun rioscaí a mhaolú agus déantar freagracht i ndáil le feidhmiú rialuithe a shannadh do bhaill foirne shonracha.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibhsean atá freagrach as gníomhaíocht cheartaitheach a dhéanamh agus don lucht bainistíochta agus don MAC, nuair is ábhartha, ar bhealach tráthúil. Deimhním gur sainaithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus chun aon easnaimh shainaitheanta a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta ag an Oifig chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Tá monatóireacht agus athbhreithniú na Roinne ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais bunaithe ar obair na n-íniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus na ndaoine den lucht ardbhainistíochta laistigh den roinn atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh airgeadais a fhorbairt agus a chothabháil.

Saincheisteanna rialaithe inmheánaigh airgeadais

Níor sainaithníodh aon laigí i rialú inmheánach airgeadais i ndáil leis an mbliain 2022 is gá a nochtadh sa chuntas leithreasa.

Liam O'Sullivan

Oifigeach Cuntasaíochta

An Oifig Luachála

12 Meán Fómhair 2023

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 16 An Oifig Luachála

Tuairim faoin gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 16 An Oifig Luachála don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2022 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáiltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 16 An Oifig Luachála don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2022, agus
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht arna bhfógairt ag Eagraíocht Idirnáisiúnta na nUasfhoras Iniúcháireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo. Níl baint ná páirt agam leis an Oifig Luachála agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuarascáil ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasafóchta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm as tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta, san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

21 Meán Fómhair 2023

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí an Oifigigh Cuntasaíochta

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach as na nithe seo a leanas:

- an cuntas leithreasa a ullmhú de réir alt 22 den Exchequer and Audit Departments Act 1866
- a chinntiú go gcomhlíonann an cuntas leithreasa ceanglais na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe agus ordacháin eile ón Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú, agus
- cur chun feidhme a dhéanamh ar cibé rialú inmheánach a chinneann an tOifigeach Cuntasaíochta a bheith riachtanach chun cuntas leithreasa a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, an cuntas leithreasa a iniúchadh agus tuairisciú air do Thithe an Oireachtais, á lua cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh, i mo thuairimse, a chuirtear na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an vóta i láthair go cuí sa chuntas.

Tá sé mar chuspóir agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam dearbhú réasúnach a fháil ar cé acu atá nó nach tá an cuntas leithreasa saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis. Is ionann dearbhú réasúnach agus leibhéal ard dearbhaithe. Mar sin féin, ní deimhniú é gur i ngach cás ina bhfuil sé ann a aimseofar míráiteas ábhartha le linn iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht. Is féidir le míráitis teacht as calaois nó earráid agus meastar iad a bheith ábhartha más amhlaidh ina n-aonar nó mar chomhiomlán a d'fhéadfaí a bheith ag súil leis le réasún go rachadh siad i bhfeidhm ar chinntí eacnamaíocha a dhéanann úsáideoirí ar bhonn an chuntais leithreasa.

Mar chuid d'iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht, úsáidim breithiúnas gairmiúil agus coinnim sceipteachas gairmiúil ar bun ar fud an iniúchta. Le linn déanamh amhlaidh,

- Déanaim sainaithint agus measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha sna cuntas leithreasa, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis; ceapaim nósanna imeachta iniúchóireachta atá freagrúil do na rioscaí sin agus cuirim i bhfeidhm iad; agus faighim fianaise iniúchta is leor agus is cuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim. Is airde an baol nach mbraithe míráiteas ábhartha de bharr calaoise ná de bharr earráide, toisc go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnamh d'aon ghnó, mífhaisnéis nó sárú ar an rialú inmheánach a bheith i gceist le calaois.

- Gnóthaím tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh chun nósanna imeachta iniúchóireachta a cheapadh atá oiriúnach do na cúinsí. Ní dhéanaim amhlaidh, áfach, chun tuairim a thabhairt ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar cé acu a comhlíonadh nó nár comhlíonadh forálacha cuntasaíochta na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe

Déanaim cumarsáid leis an Oifigeach Cuntasaíochta maidir le raon feidhme agus uainiú beartaithe an iniúchta agus le fionnachtana suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear aon easnamh shuntasacha i rialú inmheánach a shainithnínm le linn m'iniúchta, i measc ábhair eile.

Tuairiscím trí eisceacht i gcás gurb amhlaidh, i mo thuairimse,

- nach bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a theastaigh uaim do m'iniúchadh, nó
- nár leor na taifid chuntasaíochta chun mé a chumasú iniúchadh réidh cuí a dhéanamh ar an gcuntas leithreasa, nó
- nach bhfuil an cuntas leithreasa ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Tuairisciú ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais

Ní chumhdaíonn mo thuairim ar an gcuntas leithreasa an ráiteas ón Oifigeach Cuntasaíochta faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ní chuirim aon chinneadh dearbhaithe in iúl ina leith.

I dtaca leis an iniúchadh ar an gcuntas leithreasa, ceanglaítear orm faoi na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais a léamh agus, le linn déanamh amhlaidh, a bhreithniú cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh atá an fhaisnéis atá tugtha laistigh de neamh-chomhsheasmhach go hábhartha leis an gcuntas leithreasa nó le heolas a gnóthaíodh le linn an iniúchta nó atá an chuma uirthi ar shlí eile go ndearnadh míráiteas ábhartha ina leith. Más amhlaidh, bunaithe ar an obair a rinne mé, go gcinnim go ndearnadh míráiteas ábhartha, ceanglaítear orm an fóras sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Féachaim le linn an iniúchta le fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais. Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, tuairisciú i gcás go sainaithnínm aon chás ábhartha nár caitheadh airgead poiblí do na críocha a bhí beartaithe ann nó nach ndearnadh na hidirbhearta de réir na n-údarás a bhí á rialú ann.

Ceanglaítear orm freisin faoi Acht 1993 tuarascáil a ullmhú gach bliain ar cibé ábhair a eascraíonn as m'iniúchtaí ar na cuntais leithreasa is cuí liom. I gcásanna den sórt sin, tagraítear sna tuarascálacha iniúchóireachta ar na cuntais leithreasa lena mbaineann don chaibidil ábhartha/do na caibidlí ábhartha sa *Tuarascáil ar Chuntais na Seirbhísí Poiblí* uaim, ar tuarascáil bhliantúil í.

Vóta 16 An Oifig Luachála

Cuntas Leithreasa 2022

		2022	2021
	Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
	€000	€000	€000
Caiteachas cláir			
A Seirbhís Luachála Stáit a sholáthar			
	<i>Soláthar meastacháin</i>		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>		
	20,226		
	325		
	20,551	15,163	11,420
B Seirbhís riaracháin don Bhinse Luachála	—	—	710
Ollchaiteachas	20,226	15,163	12,130
<i>Lúide</i>			
C Leithreasaí-i-gcabhair	785	492	953
Glanchaiteachas			
	<i>Soláthar meastacháin</i>		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>		
	19,441		
	325		
	19,766	14,671	11,177

Barrachas

Tá barrachas na suime a soláthraíodh os cionn na glansuime a feidhmíodh dlite lena ghéilleadh don Státchiste. Faoi alt 91 den Acht Airgeadais, 2004, féadfar iomlán nó cuid d'aon leithreasaí neamhchaite do sholáthar chaipitil a thabhairt anonn lena gcaitheamh sa bhliain ina dhiaidh sin. Tugadh €590,000 de leathreasaí neamhchaite i ndáil leis na gnéithe caipitil den Vóta ar aghaidh go dtí an bhliain 2023 (féach nóta 6.2).

	2022	2021
	€	€
Barrachas	5,094,678	5,118,765
Géilleadh iarchurtha	(590,000)	(325,000)
Barrachas le géilleadh	4,504,678	4,793,765

Liam O'Sullivan
Oifigeach Cuntasaíochta
An Oifig Luachála

12 Meán Fómhair 2023

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2022

	2022	2021
	€000	€000
Costas an chláir	1,843	1,411
Pá	8,134	8,219
Neamhphá	5,186	2,500
Ollchaiteachas	15,163	12,130
<i>Lúide</i>		
Leithreasaí-i-gcabhair	492	953
Glanchaiteachas	14,671	11,177
Athruithe ar shócmhainní caipitil		
Ceannacháin airgid thirim	(3,522)	
Dímheas	24	
Caillteanas ar dhiúscairtí	4	(657)
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha		
Méadú ar fhabhruithe deiridh	122	
Laghdú ar fhardail	21	454
Caiteachas díreach	11,320	10,974
Caiteachas a tabhaíodh in áit eile		
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)	5,637	6,223
Glanhostas an chláir	16,957	17,197

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Tá suim an ghlanchaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara comhdhéanta de na suimeanna seo a leanas i ndáil le Vóta 16 a tabhaíodh in áit eile.

	2022	2021
	€000	€000
Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	4,151	4,778
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	1,449	1,408
Vóta 18 An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	16	16
Vóta 43 Oifig Phríomh-Oifigeach Faisnéise an Rialtais	21	21
	5,637	6,223

Nóta 2 Ráiteas faoin Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2022

	Nóta	2022 €000	2021 €000
Sócmhainní caipitil	2.1	4,560	716
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.2	1,217	771
Fardail ^a		—	21
Réamhíocaíochtaí	2.3	126	143
Ioncam fabhraithe		—	14
Iarmhéideanna dochair eile	2.4	37	16
Iomlán na sócmhainní reatha		1,380	965
Lúide dliteanais reatha			
Speansais fhabhraithe	2.5	344	267
Ioncam iarchurtha	2.6	176	162
Iarmhéideanna sochair eile	2.7	694	484
Glanmhaoiniú Státchiste	2.8	560	303
Iomlán na ndliteanas reatha		1,774	1,216
Glandliteanais reatha		(394)	(251)
Glansócmhainní		4,166	465
Arna léiriú ag:			
Cuntas maoinithe Stáit	2.9	4,166	465

Nóta ^a Ag tosú sa bhliain 2022, cláraítear earraí mórmhéide íseal-luacha mar chaiteachas iomlán sa bhliain, agus ní aicmítear iad mar earraí stoic a thuilleadh.

2.1 Sócmhainní caipitil

	Trealamh oifige agus TF €000	Troscán agus feistis €000	Sócmhainní atá á bhforbairt €000	Iomlán €000
Ollsócmhainní				
Costas nó luacháil ag an 1 Eanáir 2022	825	282	680	1,787
Coigeartuithe ^a	—	2	350	352
Breiseanna	15	—	3,507	3,522
Díúscairtí	(91)	—	—	(91)
Costas nó luacháil ag an 31 Nollaig 2022	749	284	4,537	5,570
Dímheas carntha				
Iarmhéid tosaigh ag an 1 Eanáir 2022	789	282	—	1,071
Coigeartuithe	—	2	—	2
Dímheas don bhliain	24	—	—	24
Dímheas ar dhiúscairtí	(87)	—	—	(87)
Dímheas carnach ag an 31 Nollaig 2022	726	284	—	1,010
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2022	23	—	4,537	4,560
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2021	36	—	680	716

Nóta ^a In athbhreithniú ar Thionscadal AXIA, sainithníodh costais bhreise ba ghá a chur ar áireamh sna sócmhainní atá á bhforbairt in 2021.

2.2 Banc agus airgead tirim

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
Iarmhéid ag an bPámháistir Ginearálta	1,180	720
Iarmhéid cuntais bainc tráchtála	37	51
	1,217	771

2.3 Réamhíocaíochtaí

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
Tacaíocht bogearraí	91	123
An clár athluachála	12	—
Riarachán	16	10
Réamhíocaíochtaí eile	7	10
	126	143

2.4 Iarmhéideanna dochair eile

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
Caiteachas in-fhorchúitithe pas taistil	17	12
Tuarastal in-fhorchúitithe	19	—
Míreanna dochair eile ar fionraí	1	4
	37	16

2.5 Speansais fhabhraithe

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
Seirbhísí agus tacaíocht TF	158	73
An clár athluachála	35	—
Caiteachais riaracháin	83	47
Costais dlí	68	147
	344	267

2.6 Ioncam iarchurtha

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
Éarlais ar sheirbhísí atá le soláthar in 2023	176	162
	176	162

2.7 Iarmhéideanna sochair eile

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
Suimeanna atá dlite don Stát		
Cáin ioncaim	106	107
Muirear sóisialach uilíoch	21	21
Cáin mhaoine áitiúil	1	1
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	80	71
Cáin shiarchoinneálach ar sheirbhísí gairmiúla	432	226
Ranníocaíochtaí pinsin	26	25
	666	451
Asbhaintí párolla á gcoinneáil ar fionraí	28	27
Dliteanais Ilghnéitheacha	—	6
	694	484

2.8 Glanmhaoiniú Státchiste

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
Barrachas le géilleadh	4,180	4,794
Géilleadh iarchurtha	590	325
Deontas ón Státchiste nár tarraingíodh	(4,210)	(4,816)
Glanmhaoiniú Státchiste	560	303
Arna léiriú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	1,217	771
Iarmhéideanna dochair: fionraí	37	16
	1,254	787
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(666)	(451)
Iarmhéideanna creidmheasa: fionraí	(28)	(33)
	(694)	(484)
	560	303

2.9 Cuntas maoinithe stáit

	Nóta	2022	2021
		€000	€000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir		465	243
Eisiocaíochtaí ón Vóta			
Soláthar meastacháin	Cuntas	19,441	
Géilleadh iarchurtha	Cuntas	(590)	
Barrachas le géilleadh	Cuntas	(4,180)	
Glanvóta		14,671	11,177
Caiteachas (airgead tirim) a tabhaíodh in áit eile	1.1	5,637	6,223
Míreanna neamhairgid - coigeartuithe i ndáil le sócmhainní caipitil	2.1	350	19
Glanchostas an chláir	1	(16,957)	(17,197)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig		4,166	465

2.10 Ceangaltais

Ceangaltais dhomhanda	2022	2021
ag an 31 Nollaig	€000	€000
Earraí agus seirbhísí a fháil	425	2,750
Tionscadail chaipitil	8,050	10,068
	8,475	12,818

a) Mórtionscadail chaipitil

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2021	Caiteach as in 2022	Ceangaltais tionscadail i mblianta ina dhiaidh sin	Caiteachas ionchasach iomlán thar shaolré an tionscadail 2022	Caiteac has ionchas ach iomlán thar thréimh se an tionsca dail 2021
	€000	€000	€000	€000	€000
Tionscadal AXIA ^b	1,030 ^a	3,507	8,050	12,587	12,601

Nótaí ^a Áirítear leis coigeartú €350,000 (féach Nóta 2.1 Sócmhainní caipitil).

^b Suas go dtí an bhliain 2021, rinneadh costáil gan CBL ar áireamh ar an tionscadal iomlán. Coigeartaítear caiteachas saolré do 2022 chun an ghné CBL ar chomhpháirteanna ábhartha a chur ar áireamh. Athluaitear an figiúr do 2021 dá réir.

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

Aicmítear an leithdháileadh ar fad do Vóta 16 An Oifig Luachála mar chaiteachas riaracháin atá i bhfeidhm ar chlár aonair: seirbhís luachála Stáit a sholáthar.

		2022		2021
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais	9,715	8,134	8,219
ii	Taisteal agus cothú	160	201	125
iii	Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha	364	320	438
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	80	96	85
v	Trealamh oifige agus seirbhísí TF seachtracha			
	<i>Soláthar meastacháin</i>	7,444		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	325		
		7,769	4,445	1,707
vi	Costais áitribh oifige	140	110	107
vii	Seirbhísí comhairleoireachta agus seirbhísí eile	50	15	38
		18,278	13,321	10,719

Difríochtaí suntasacha

Déantar cur síos sa mhír seo a leanas ar na cúiseanna a raibh difríochtaí suntasacha i gceist (+/- 25% agus €100,000).

v Trealamh oifige agus seirbhísí TF seachtracha

Soláthar meastacháin €7.769 milliún; toradh €4.445 milliún

Bhí easnamh €3.324 milliún i gceist toisc go raibh níos lú garspriocanna fócaíochtaí ná mar a bhíothas ag súil leis do Thionscadal AXIA in 2022. Cuireadh tús leis an obair ar an tionscadal in 2021, leanadh leis an obair le linn 2022 agus bhí an tionscadal beo ar bhonn céimnithe i dtús mhí Aibreáin 2023.

Clár A Seirbhís luachála Stáit a sholáthar

		2022		2021
		Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
A.1	Riarachán - pá	9,715	8,134	7,783
A.2	Riarachán - neamhphá			
	<i>Soláthar meastacháin</i>	8,238		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	325		
		8,563	5,187	2,226
A.3	Táillí abhcóidí agus costais dlí eile	73	168	12
A.4	Tionscadail náisiúnta athluachála	2,200	1,674	1,399
		20,551	15,163	11,420

Difríochtaí suntasacha

Déantar cur síos sa mhír seo a leanas ar na cúiseanna a raibh difríochtaí suntasacha i gceist i gcaiteachas fho-mhírcheann an chláir (+/- 5% agus €100,000). Tríd is tríd, bhí an caiteachas a bhain le Clár A €5.063 milliún níos ísle ná mar a soláthraíodh i dtús báire.

A.1 Riarachán - pá

Soláthar meastacháin €9.715 milliún; toradh €8.134 milliún

Is mar gheall den chuid is mó ar mhoilleanna sa phróiseas earcaíochta agus deacracht le hacmhainní atá cáilithe go cuí a fháil le linn na bliana a bhí easnamh €1.581 milliún sa chaiteachas i gceist.

A.2 Riarachán - neamhphá

Soláthar meastacháin €8.563 milliún; toradh €5.187 milliún

Is mar gheall den chuid is mó ar an ngannchaitheamh i dTionscadal AXIA atá mionsonraithe díreach thuas a bhí easnamh €3.376 milliún sa chaiteachas i gceist.

A.4 Tionscadail náisiúnta athluachála

Soláthar meastacháin €2.2 milliún; toradh €1.674 milliún

Is mar gheall den chuid is mó gur cuireadh Clár Athluachála 2021 siar go dtí an bhliain 2023 a bhí easnamh €526,000 sa chaiteachas i gceist.

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

	2022		2021
	Measta €000	Réadaithe €000	Réadaithe €000
1 Táillí achomhairc an Bhinse Luachála	—	—	50
2 Deimhnithe luachála	120	110	94
3 Táillí athbhreithnithe luachála	300	114	550
4 Fáltais ilghnéitheacha	65	4	8
5 Fáltais ó ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ar luach saothair seirbhíse poiblí	300	264	251
Iomlán	785	492	953

Difríochtaí suntasacha

Déantar cur síos sa mhír seo a leanas ar na cúiseanna a raibh difríochtaí suntasacha i gceist i leithreasaí-i-gcabhair (+/- 5% agus €100,000). Ar an iomlán, bhí leithreasaí-i-gcabhair €293,000 níos lú ná an meastachán. Tá mínithe ar na difríochtaí leagtha amach thíos:

3 Táillí athbhreithnithe luachála

Meastachán €300,000; réadaithe €114,000

Is mar gheall ar tháillí laghdaithe ó údaráis áitiúla mar thoradh ar I.R. Uimh. 437 de 2021 a tháinig i bhfeidhm an 1 Meán Fómhair 2021 a bhí easnamh €186,000 i gceist. Leis sin, cuireadh deireadh leis an gceanglas a bhí ar údaráis áitiúla táille fhorordaithe a íoc le haghaidh torthaí athbhreithnithe ón Oifig Luachála. Leis na meastacháin amach anseo, léireofar an laghdú ar ioncam táillí athbhreithnithe a thiocfaidh dá bharr.

Nóta 5 Soláthar Foirne agus Luach Saothair

5.1 Líon na bhfostaithe

Coibhéisí lánaimseartha	2022	2021
Líon foirne ag deireadh na bliana	128	139

5.2 Pá

Luach saothair fhoireann na hOifige	2022	2021
	€000	€000
Pá	7,329	7,432
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	74	88
Liúntais eile	15	15
Ragobair	11	2
ÁSPC an Fhostóra	705	682
Pá iomlán	8,134	8,219

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	An íocaíocht aonair is airde	
			2022	2021
			€	€
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	18	—	7,946	7,911
Ragobair	2	1	10,501	2,449
Liúntais eile	3	—	5,187	5,048
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	2	1	15,689	7,496

5.4 Comhaontuithe eile luacha saothair

Athfhostaíodh ceathrar státseirbhíseach ar scor agus iad ag fáil pinsean státseirbhíse ar bhonn táille ag costas iomlán €85,865. Bhí na híocaíochtaí a rinneadh ag teacht le prionsabail an Achta um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012.

5.5 Foireann na hoifige de réir banda pá

Is mar seo a leanas atá líon fostaithe na hOifige a raibh a sochair fostaí iomlána (lena n-áirítear bunphá, liúntais, ragobair; seachas ÁSPC an fhostóra, costais phinsin an fhostóra) don bhliain airgeadais idir €20,000 agus €59,999 agus laistigh de gach banda €10,000 ó níos mó ná €60,000.

Banda pá		An líon fostaithe	
Ó (€)	Go (€)	2022	2021
20,000	59,999	77	98
60,000	69,999	20	17
70,000	79,999	13	8
80,000	89,999	13	1
90,000	99,999	2	3
100,000	109,999	3	1
110,000	119,999	2	—
140,000	149,999	1	—

5.6 Ró-íocaíochtaí párolla

ag an 31 Nollaig	Líon na bhfaighteoirí	2022 €	2021 €
Ró-íocaíochtaí	11	19	9
Pleananna aisghabhála i bhfeidhm	6	13	3

5.7 Luach saothair agus sochair an Oifigh Cuntasaíochta

Is mar seo a leanas a bhí sochair inchánacha agus luach saothair an Oifigh Cuntasaíochta don bhliain airgeadais:

	2022 €000	2021 €000
Bunphá	145	137

Ní áirítear thuas luach na sochar scoir a saothraíodh sa tréimhse. Is ball den scéim aoisliúntais do státseirbhísigh bhunaithe tar éis 1995 é an tOifigeach Cuntasaíochta agus ní théann a chuid teidlíochtaí i dtaca le sochair scoir thar théarmaí na scéime sin.

Nóta: Baineann na figiúirí thuas leis an gCoimisinéir Luachála a bhí ar an Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 16 an 31 Nollaig 2022.

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Costais chúitimh agus dlí

Íocaíochtaí/costais a d'íoc an Oifig sa bhliain

	lomlán 2022	lomlán 2021
Líon na gcásanna ^a	10	12
	€000	€000
Costais dlí na hOifige í féin	—	—
Cúiteamh	—	—
Costais dlí ^b	165	8
Costais eile	2	4
lomlán 2022	167	12
lomlán 2021	12	

Nótaí ^a Is iad daoine den phobal a rinne na héilimh ar fad.

^b B'ionann agus €165,000 costas aon cháis amháin a cuireadh i gcrích in 2022.

6.2 Géilleadh iarchurtha

Is éard atá i gceist le géilleadh iarchurtha ná coigilteas €590,000 ón mbliain 2022 i gcaiteachas caipitil i bhfo-mhírcheann A.2 a tugadh anonn chuig an mbliain 2023.

6.3 Cumasc

Mar chuid de chlár cuíchóirithe comhlachtaí Stáit, glacadh cinneadh Rialtais an 31 Deireadh Fómhair 2012 an Oifig Luachála, Suirbhéireacht Ordanáis Éireann agus an tÚdarás Clárúcháin Maoine a chumasc. Tugtar Tailte Éireann ar an eagraíocht nua a tháinig as an gcumasc sin. Is faoi choimirce na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht atá Tailte Éireann.

Foilsíodh an Bille um Thailte Éireann, 2022, an 6 Meán Fómhair. Achtaíodh an tAcht um Thailte Éireann, 2022, an 21 Nollaig 2022 agus bunaíodh Tailte Éireann an 1 Márta 2023.

Is é Tailte Éireann an comhlacht atá freagrach as córas údarásach clárúcháin maoine, bonneagar mapála náisiúnta agus suirbhéireachta agus seirbhís luachála maoine a chur ar fáil don Stát. Sa chail sin, beidh an eagraíocht ar an bpríomhfhoinsé náisiúnta faisnéise maidir le maoín agus sonraí geospásúla agus féachfaidh sí le bheith ina heiseamláir chun seirbhísí faisnéise talún a fhorbairt agus a chur ar fáil.

Chuir Oifig na nOibreacha Poiblí socruithe cóiríochta do Thailte Éireann i bhfeidhm, le héifeacht ón ráithe deiridh den bhliain 2024. Fanfaidh foireann Thailte Éireann sna suíomhanna atá aici faoi láthair go dtí go mbeidh an foirgneamh nua réidh le háitiú.